

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa predkladá ako iniciatívny návrh.

V čl. I sa novelizuje zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a v čl. II sa novelizuje zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Účelom je zmiernenie ekonomických dopadov na odvádzateľov poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len "poistné") ako reakcia na aktuálnu situáciu týkajúcu sa šírenia ochorenia Covid-19.

Navrhuje sa odklad odvedenia poistného pre povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) a poistného, ktoré platí zamestnávateľ za marec 2020, prípadne za ďalšie obdobie, ktoré môže ustanoviť vláda Slovenskej republiky svojim nariadením. Poistného, ktoré platí zamestnanec, a odvádzacia ho zamestnávateľ, sa uvedené netýka.

Táto výnimka sa bude týkať zamestnávateľov a povinne poistených SZČO, ktorí vykazujú pokles čistého obratu alebo príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac. Navrhuje sa, aby spôsob určenia poklesu čistého obratu a príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu ustanovila vláda Slovenskej republiky nariadením. Ak zamestnávateľ a SZČO zaplatia toto poistné v novom termíne splatnosti, teda včas a v správnej výške, sankcie (penále) im nebudú plynúť. Poistné, ktoré platí zamestnanec, a odvádzacia ho jeho zamestnávateľ, je zamestnávateľ naďalej povinný odvádzat' v pôvodných termínoch splatnosti.

V čl. III sa novelizuje č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Základným cieľom úpravy tohto zákona je zmiernenie negatívnych vplyvov v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie uznesením vlády SR č. 111 z 11. marca 2020 podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlásením núdzového stavu uznesením vlády SR č. 114 z 15. marca 2020 z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronou vírusom SARSCoV-2 na území Slovenskej republiky. Za účelom podpory podnikateľského sektora a na zmiernenie negatívnych finančných dopadov spočívajúcich v dočasnom znížení zdrojov podnikateľov sa predlžuje splatnosť preddavkov na poistné zamestnávateľa a samostatne zárobkovo činné osoby za mesiac marec 2020 (preddavky splatné v mesiaci apríl 2020) pre dotknutých zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činné osoby.

Vzhľadom na závažnosť situácie spôsobenej pandémiou COVID-19 a nedostatok relevantných údajov nie je možné špecifikovať vyššie uvedené vybrané vplyvy.

V čl. IV sa novelizuje zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rovnako, ako v I. a II. pilieri je potrebné umožniť odklad platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré povinne platí zamestnávateľ za zamestnanca vykonávajúceho tzv. rizikovú prácu.

Navrhuje sa aj odklad platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré povinne platí zamestnávateľ za zamestnanca vykonávajúceho prácu zaradenú na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie alebo za zamestnanca, ktorý je tanečníkom alebo hudobným umelcom hrajúcim na dychový nástroj.

Dátum účinnosti návrhu zákona sa z dôvody potreby jeho čo najskoršej účinnosti navrhuje dňom jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Sledované vybrané vplyvy navrhovaného opatrenia podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sú zhodnotené v priloženej doložke vybraných vplyvov, v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu a v analýze sociálnych vplyvov.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.